



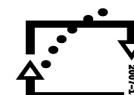
evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Šablona č. II, sada č. 2	
Vzdělávací oblast	Český jazyk a literatura
Vzdělávací obor	Komunikační a slohová výchova
Tematický okruh	Vyprávění bajek
Téma	Vyprávění podle obrázkové osnovy
Ročník	2.
Anotace	Materiál slouží jako slohová průprava k vypravování bajky. Osnova je v tomto případě nahrazena obrázkem. S materiálem lze pracovat v obměnách.
Očekávaný výstup a klíčové kompetence	Vede žáky ke spisovnému vyjadřování, k formování myšlenek a vlastnímu vypravování.
Klíčová slova	Sloh, obrázková osnova
Druh učebního materiálu	Pracovní list
Autor/vytvořeno	Mgr. Renáta Lukášová duben/ 2011

Předmět: Český jazyk

Třída:2

Téma: Bajky

Učivo: Vyprávění podle obrázkové osnovy

Rozsah vyučovacích hodin: 1

Pomůcky: Pracovní listy č.1 a č.2, č.3, pastelky

1. Úvodní motivace

Na začátek hodiny lze zařadit hru na vytváření příběhu. Učitel začne libovolnou větou např. V jednom hradě žil staříčkový král. Další žák pokračuje ve vyprávění tak, že si vymyslí větu, která navazuje na předchozí, např. A ten král měl tři krásné princezny. Tak se pokračuje stále dál a příběh se postupně vyvíjí.

2. Bajka „Dva holubi“

Nejdříve učitel bajku přečte (vypráví). Potom žákům rozdá pracovní list č.1 – obrázkovou osnovu, kde jsou obrázky očíslované a seřazené podle děje.

Žáci převypráví příběh podle této obrázkové osnovy, ve vyprávění se mohou střídat.

Další pracovní list je již bez čísel (ty se musí doplnit) a obrázky nejdou za sebou podle děje. Každý žák má za úkol nejprve obrázky seřadit – očíslovat. Lze také obrázky nastříhat, seřadit a nalepit např.do sešitu. Zkusí se nyní bajka převyprávět od konce.

Další den nebo s odstupem času se žákům rozdá pracovní list č.3, kde navíc chybí jeden obrázek. Úkolem je obrázky seřadit, očíslovat a zbývající obrázek domalovat.

3. Doplnující úkoly

- vyprávět si o zvířátkách, které v bajce vystupují
- rozhovorem dovést žáky k ponaučení
- dramatizace bajky

DVA HOLUBI

Dva holoubkové žili jako rodní bratři.
 Co jeden má, druhému rovněž patří,
 kde uzříš jednoho, můžeš uzít na to jed,
 že druhý též tam bude hned.
 Druh s druhem o radost i žal se sdílejí.
 Jim může smutno být, však nudy nepocítí,
 ba ani nevědí, jak dny jim míjejí.
 Snad dokud osud žít jim povelí,
 zůstanou věrni přítel příteli. –
 Leč osud rozhodl – přec jen se rozejítí.
 Z nich jeden najednou pocítil mocné přání
 vydat se do světa, poznat, co se kde děje,
 a ověřit si různé povídání
 i srounat, co je pravda a co vylhané je.
 Nu slovem: holub náš je předychtivý
 oblétnout zemský kruh a poznat jeho divy.

Tu soudruh uycítil, co s přítelem se stalo,
 a se slzami v očích mu to zazlívá:
 ›Proč chceš mi odletět? Či lásky mé je málo,
 že do světa tě pudí touha blouznivá?
 Když už ne svědomí, když už se neustrneš
 nad věrným soudruhem, tož myslí, co tě čeká;
 na drauce pomysli, jimž do spárů se hrneš,
 na žiulů běsnění, na léčky od člověka.
 I potravu teď ještě málo najde se,
 tak počkej alespoň, až jaro začne se,
 pak nebudu tě více zdržovati.
 Slyš, havran zakrákal. To zlé je znamení,
 to vždycky za ústrahu před neštěstím platí.
 A ještě pomysli si na můj život sirý.
 Já ve snu budu vidět, hrůzou zmámený,
 jen supy, léčky, bouřné vzdušné úfry.

Ne, neodletuj! Hleď, jen oblak zahlédnu-li,
už budu myslet si: kde bratr můj se stulí,
zda nalezne si skrýši trochu bezpečnou?«

Řeč tato pohnula přec myslí ušetečnou
prvého holuba; soudruha líto je mu.

Však touha po světě je u něj příliš velká,
že brání rozvaze i citu lásky k němu.

I praví, hlavu svou mu složiv na křídélka:

»Můj milý, neplač už. Já svoje cesty zkrátím,
ne později než za tři dny se vrátím

a pouze rychle v letu prohlédnu si

ty divy aspoň, které každý vidět musí –

a pod tvé křídlo se pak schoulím poznova.

A bude toho potom k povídání!

Vše přesně vypovím ti doslova,

kde jaký světa div je hodný vzpomínání.

Ty pak, mně naslouchaje, představíš si živě,
co zrakem zvědačím jsem cestou hltal chtivě,
jak sám bys býval se mnou lítal světem...«

Vše marno. Přátelé se rozloučili
a nakonec se vroucně políbili

a holub náš se pustil podoblačným letem.

Náš poutník letí v dál...

Tu náhle blesk a hrom

a pod ním hluboko jen step jak moře siné.

Kam nyní podět se? Na štěstí suchý strom

– kdys mocný dub – tam v širé stepi kyne.

Náš holub spustil se a v jeho větví kryt,

ač holých, uvadlých, se hleděl uchýlit.

Však dub ho nechránil od větru ni deště.

Náš holub promočen a stále zkřehlý ještě

se chuře na větví, co hrom už zvolna ztich

a kraj se zase skví v paprscích slunečních.

Tu v našem poutníku se znovu probudila
cestovní vášeň. Znova letí dál.
I vidí: za lesem tam mýtinka se skryla,
kde ptákům hladovým kdos zrna nasypal.
To jak by právě proň, by moh se nasytiti.
I rychle snes se tam a ocitnul se – v síti.
Tak nové neštěstí! Jak jen se vyprostí!
Náš holub sebou zmítá, křídly mává,
už do sítě se více zamotává.
Nu, na štěstí je vetchá, povolí.
Jen podvrtnutá nožka zabolí
a také křídlo trochu pohmožděné.
Však holub nedbá, vášeň dál ho žene.

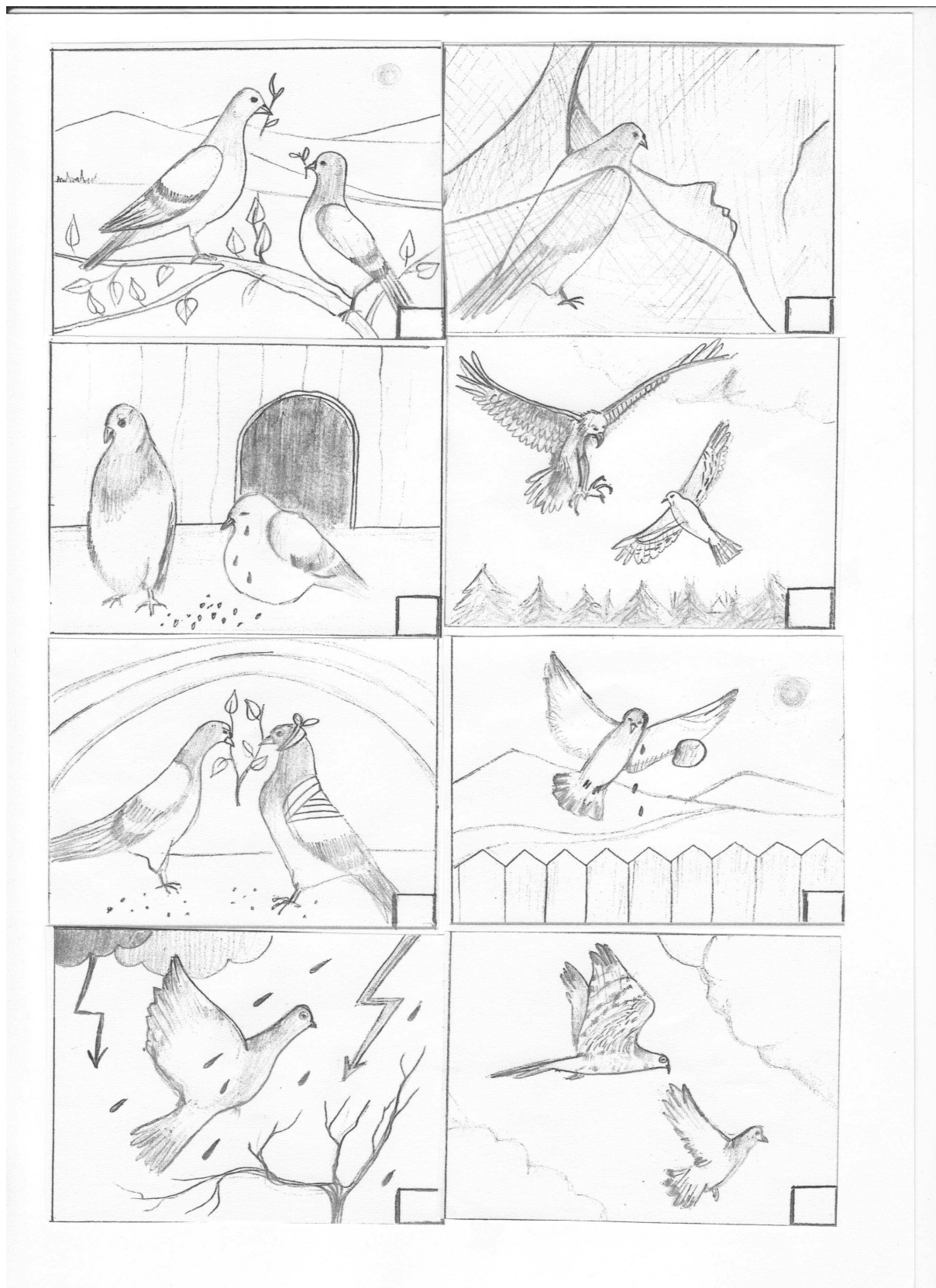
Leč zase nová hrůza: bůhví kde se vzal,
nad jeho hlavou jestřáb křídly zamával
a slunko zakryl svými perutěmi.
Náš holub myslí: „Konec, teď mne srazí k zemi!“
Ve svojí hrůze z posledních pak sil
dravému ptáku uniknout se snaží.
Však síla vypovídá, už se rozloučil
s poslední nadějí, že útěk se mu zdaří.
Už z křidel divokých naň závan smrti dých,
už chtivé drápy nad ním roztaženy,
jen zatnout se a skončí holub utrpený.

Tu opět nový div: Hle, z úšín oblačných
se mocný orel spustil; jestřábovu hlavu
svým zasáh zobákem – i měl ho za potravu.
Tak dravec draucovi se dostal na oběd.
A mezitím náš holub jako kámen hned
se spustil k zemi, přitisknul se k plotu.

Tím ale ještě neskončilo to tu.
Vždy jedna nehoda si druhou přivolává.
Tam kdesi chlapec – jako už to bývá,
věk chlapecký že málo slitování mívá –
hned po něm kamenem; a holubova hlava
už krvácí...

Tak tedy: holub pokulhává,
má křídlo zhmožděné a spánek poraněný.
A přec bez nových béd se nějak dostal domů
Už vyléčena jeho vášeň proklátá.
A ještě velké, velké štěstí k tomu:
tam očekávala ho náruč rozpjatá.
Ta potom bude útěchou mou velkou,
i lékařem i ošetřovatelkou.
A nad oběma pak se duha štěstí sklene
a holub brzy na své bědy zapomene





Autorem materiálu je Mgr. Renáta Lukášová,
Waldorfská škola Příbram, Hornická 327, Příbram, okres Příbram
Inovace školy – Příbram, EUpenizeskolam.cz

